

A kapitalizmus jellemzői

I. Kapitalizmus

1.) Fogalma

- Társadalmi forma. Nevét a pénzről kapta (capital = tőke, pénz)
- Olyan társadalmi forma, ahol a hatalom alapja a befektethető tőke nagysága

2.) Jellemzői:

- A termelési tényezők magántulajdonban vannak,
- tulajdonosaik részt kérnek a haszonból
- cél: minél nagyobb haszon elérése
- az árakat a piaci kereslet-és kínálat szabályozza

3.) Termelési tényezők:

- munkaerő
- tőke (anyagi és szellemi)
- föld
- energiaforrások
- technológia
- információk

4.) Meghatározó elemei:

- Tőke: hosszabb időre befektethető pénz; illetve anyagi és szellemi javak
- A vállalkozások növekedése (újabb és újabb befektetések)
- Piaci mechanizmus működése: a termelési tényezők és a megtermelt javak cseréje

5.) A kapitalista társadalom csoportjai:

- Tőkésék (burzsoázia)
  - olyan emberek, akik pénzüket vállalkozások alapítására és fejlesztésére fordítják (gyárak, kereskedelmi társaságok, bankok)
- Bérmunkások (proletárok)
  - a gyárakban dolgoznak

II. Szabad versenyes kapitalizmus

1.) A kapitalizmus első fejlődési foka a feudalizmus felbomlása után

2.) A feudalizmus felbomlása

- céhes szabályok megszűnése
- politikai szabadságjogok kivívása
- nem nemesek is vásárolhatnak földet
- mindenki szabadon költözhet, tanulhat, vállalkozhat

3.) A szabad versenyes kapitalizmus kialakulása

- Bárki alapíthat gyárakat, vállalkozásokat
- Szabadon vezethet be új találmányokat
- Saját maga szabja meg a munkások bérét, munkaidejét, munkafeltételeit
- Az áruk árát a kereslet és kínálat szabályozza
- A tőkésék között verseny alakul ki a vevőkért, a haszonért.

AZ ÁLLAM NEM AVATKOZIK BELE SEMMIFÉLE TERMELÉSI, GYÁRTÁSI KÉRDÉSBE